

In Diemen doen we het samen beter

ZO ONDERSTEUNEN WIJ
DE JEUGD OP DE SOMS
MOEILIJKE WEG
NAAR VOLWASSENHEID

Het principe van de regels en de rek

Gemeentebtenaren kunnen meer betekenen voor de inwoners van Diemen dan ze zelf vaak denken. Als ambtenaren hebben we een 'Rekmanifest' gemaakt dat ondersteund wordt door het college en de gemeenteraad. Op die manier is er rugdekking om initiatieven te kunnen nemen. Ons Rekmanifest biedt alle ruimte om rekkelijk met de regels om te gaan en buiten de lijnen te kleuren voor creatieve oplossingen. Het motto in Diemen is: richt je niet op de regel, maar op wat je met de regel wilt bereiken.

Dit zijn hierbij de uitgangspunten:

- Niet alles is met een regel op te lossen
- We willen snelle oplossingen en zo min mogelijk bureaucratie
- Er is ruimte om te experimenteren
- Bij alles wat we doen staat vertrouwen centraal
- Kansen worden met terugwerkende kracht benut

Dilemma's bij de regels en de rek

Irma (COÖRDINATOR TEAM BELEID, AFDELING SAMENLEVING): 'Vanuit de regels die wettelijk zijn vastgelegd, kun je heel veel rek opzoeken om een passende oplossing voor iedereen te vinden. Maar dat betekent niet dat je de regels zomaar overboord kan gooien, want ze zijn er niet voor niets. Ik zie graag de rek én de regels. Daar gaat het om.'

Professionals moeten varen op hun eigen kompas en de puzzel naar eigen inzicht leggen. Of, zoals de Coördinator van het team Wmo Caroline zegt: 'De regels van de Wmo zijn duidelijk, ik heb ze verinnerlijkt. En voor mij is er altijd ruimte voor het verhaal van de klant. Het verhaal moet kloppen. De puzzel die gelegd moet worden rondom de klanten is steeds anders.'

'It takes a village to raise a child'

De Jeugdwet van 2015 heeft gemeenten een grotere rol en verantwoordelijkheid gegeven voor de hulp aan jeugdigen en hun ouders en verzorgers. Bij veel gemeenten is duidelijk omschreven wat de visie is waaruit gewerkt moet worden binnen het Sociaal Domein, maar de praktijk blijkt weerbarstig. In het kader van het Programma Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming (PJ&) zijn verschillende ontwikkelplaatsen opgezet om bij te dragen aan het realiseren van het doel van de Jeugdwet.

De gemeente Diemen is een van die ontwikkelplaatsen. Dit betekent dat we worden ondersteund en gestimuleerd om goede praktijkvoorbeelden verder te ontwikkelen en te delen met elkaar en met andere gemeenten.

In deze publicatie doen we verslag van voorbeelden en leermomenten uit de dagelijkse praktijk van de jeugdhulpverlening in Diemen. We laten ook de wrijving zien.

Waar zit de spanning tussen visie en uitvoering?

Waar vonden de verschillende teams elkaar niet meteen?

Het gaat hierbij niet alleen om de Jeugdwet, maar ook om het samenspel met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Participatiewet.

Valkuil: elkaar niet opzoeken

Marcel (WMO-CONSULENT): 'Elkaar niet opzoeken is sowieso een grote valkuil, je moet contact houden met de andere hulpverleners om goed af te kunnen stemmen wat er nodig is.'

Michiel (COÖRDINATOR TEAM SOCIALE ZAKEN): 'En onderschat de complexiteit niet. Denk niet: ik heb op mijn terrein gedaan wat ik moest doen, dus ik hoef er verder niemand meer bij te betrekken.'

Bart (PARTICIPATIECOACH): 'Samen weet je meer en kun je meer betekenen voor de klant.'

Vier Diemense verhalen

In deze publicatie staan vier casussen centraal. Vier verhalen van en over jonge mensen en hun ouders die ondersteund worden volgens de nieuwe Jeugdwet.

Hoe klinken in de verhalen de uitgangspunten van de Jeugdwet door, zoals het uitgaan van de verantwoordelijkheid en de mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders? Of het ontzorgen en normaliseren door het opvoedkundig klimaat te versterken in gezinnen, wijken, scholen? Het integraal aanbieden van hulp aan gezinnen volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur? En hoe worden doelen bereikt zoals: het eerder signaleren van kwetsbare kinderen of het gezamenlijk werken vanuit een integrale blik?

Maak kennis met **Anne, Roos, Suzanne** en **Ronald**.

Zij staan model voor groepen Diemenaren die om verschillende redenen ondersteuning, hulp of zorg krijgen.

Anne staat symbool voor jonge ouders met opvoedvragen;

Roos voor alleenstaande ouders met problemen op verschillende leefgebieden; **Suzanne** voor gezinnen met een kind met een lichamelijke beperking en **Ronald** voor jongeren met autisme.

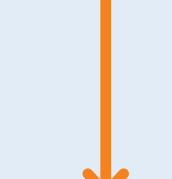
Wat maken zij mee en hoe ervaren zij de ondersteuning, hulp en zorg? Lukt het hen om de weg te vinden en worden ze op de voor hen juiste momenten ondersteund? Sluiten wij als professionals voldoende aan bij wat nodig en gewenst is? Kijken we over de muurtjes heen die tussen de verschillende disciplines staan?

Werken we goed samen, zoeken we elkaar op, kijken we verder dan de standaardoplossing? Zoeken we, zo nodig, de rek in de regels?

JONGE OUDERS MET
OPVOEDVRAGEN

Anne

GEZINNEN MET EEN KIND MET
EEN LICHAAMELIJKE BEPERKING

Suzanne

ALLEENSTAANDE OUDERS
MET PROBLEMEN OP
VERSCHILLENDE LEEFGEBIEDEN

Roos

JONGEREN
MET AUTISME

Ronald

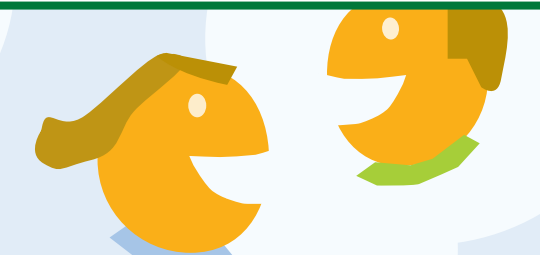
Ter inspiratie en discussie

De verhalen van Anne, Roos, Suzanne en Ronald en de commentaren van verschillende professionals erbij maken duidelijk hoe we in Diemen kinderen en jongeren ondersteunen op hun soms moeilijke weg naar volwassenheid. We laten de mogelijkheden en de uitdagingen zien, maar ook de valkuilen en de dilemma's.

De verhalen zijn bedoeld ter inspiratie en discussie over de Diemense praktijk. Zodat we samen nog beter voor onze jeugd kunnen zorgen. Dat woordje **samen** vinden we heel belangrijk.

Het oude gezegde 'It takes a village to raise a child' is een inspiratiebron voor onze Diemense praktijk. De hele gemeenschap is nodig om alle kinderen goed te laten opgroeien. Want het zou voor ieder kind vanzelfsprekend moeten zijn dat het zo werkt: opgroeien in een netwerk van papa's, mama's, opa's, oma's, vrienden, leerkrachten, ooms en tantes en burens. En als het niet goed gaat, is er altijd wel iemand die het overneemt. En soms is er extra hulp nodig en moeten er specialisten bij komen.

In Diemen doen we het samen beter.

Last but not least

Tot slot nog iets over de totstandkoming van deze publicatie.

De weg ernaartoe was al van grote waarde. Het met elkaar in gesprek gaan over de casussen maakte dat er nieuwe lijnen gelegd werden en dat de samenwerking en kennisoverdracht werden versterkt.

We raden iedereen van harte aan om met elkaar in gesprek te gaan. Neem een casus en vertel vanuit jouw visie hoe je omgaat met een dergelijke situatie. Door elkaars keuzes en afwegingen te vernemen, ga je ook steeds beter begrijpen waarom bepaalde keuzes gemaakt worden.

'SAMEN WEET JE MEER
EN KUN JE MEER BETEKENEN
VOOR DE KLANT'

COLOFON

UITGAVE: Programma Professionalisering
Jeugdhulp & Jeugdbescherming
© Nederlands Jeugdinstituut / NJI Utrecht
CONTACT: samenbeterprofessionaliseringjeugdhulp.nl
Meer informatie: www.professionaliseringjeugdhulp.nl
Met financiering van het ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport (VWS)
VORMGEVING: Greetje de Graaff
PRODUCTIE: Out in the Open

Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming Samen beter, Beter samen Professionalisering Jeugdhulp en Jeugdbescherming

JONGE MOEDER MET OPVOEDVRAGEN Het verhaal van Anne

De casus van Anne illustreert de situatie van veel jonge ouders: ze zitten met veel opvoedvragen waar ze graag, ook met elkaar, over willen maar niet altijd durven praten.

Een kind krijgen is een belangrijke levensgebeurtenis. In Diemen ondersteunen we ouders op een laagdrempelige manier. Het begint met het onderkennen dat opvoeden een 24/7-taak is en een forse uitdaging. Je kan je niet ziek melden als ouder en opvoeden vraagt ook nog eens een verhoogd zelfbewustzijn. Eigen onzekerheid of stress krijgen ouders als een boemerang terug in de opvoedingsrelatie met hun kinderen. Ga er maar aan staan!

Anne

Anne en haar man zijn dolblij met hun tweede kind, maar het valt ze niet mee. Het kleintje slaapt moeilijk en heeft fikse huilbuien. Stijn, hun oudste, is soms heel lief voor zijn zusje, maar kan ook fel en onberekenbaar reageren. Ze vinden het moeilijk om hem goed te begeleiden.

Spelinloop

Van een vriendin die zij leerde kennen op de zwangerschapsyoga heeft Anne enthousiaste verhalen gehoord over de Spelinloop in Diemen. Het consultatiebureau had Anne daar ook al over verteld en Anne is meteen verkocht als ze voor het eerst met haar baby naartoe is geweest: 'Dit is veel fijner dan thuiszitten!'

Opvoedcursus

Intussen heeft de Ouder Kind Coach op de crèche van Stijn Anne aangemoedigd om naar de Opvoedcursus in de Brede Hoed te gaan. Ze aarzelde aanvankelijk, omdat ze zich schaamde dat ze misschien niet de 'perfecte moeder' was die ze zo graag wilde zijn. Maar inmiddels is ze er al drie keer geweest en vindt ze de Opvoedcursus een veilige plek om ervaringen uit te wisselen met andere ouders. 'Het is geruststellend om te merken dat je niet de enige bent die het ouderschap soms heel zwaar en niet altijd leuk vindt. Heel fijn om daar eerlijk en open met andere ouders over te kunnen praten en om praktische, pedagogische tips te krijgen.' Mocht Anne zwaardere ondersteuning nodig hebben, dan zou zij gebruik kunnen maken van Stevig Ouderschap, hulp die wordt aangeboden door de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau.

Leerpunten van Diemense professionals bij de casus van Anne

Irma (COÖRDINATOR TEAM BELEID, AFDELING SAMENLEVING): 'Deze preventieve casus maakt in mijn ogen ook duidelijk: zorg voor zichtbaarheid van algemene voorzieningen. Met een voorliggende voorziening blijken mensen in de praktijk namelijk vaak heel goed verder zelf uit de voeten te kunnen.'

TIP 'LAAT OOK IN DEZE PREVENTIEVE FASE AAN OUDERS ZIEN DAT ER EEN BREED EN LAAGDREMPELIG ONDERSTEUNINGSANBOD IS'

Goed voorbeeld: de Ouder Kind Coach

De Ouder Kind Coaches in Diemen hebben enorme stappen gezet in het winnen van het vertrouwen van ouders en verzorgers. Het heeft tijd nodig, maar het helpt om zo vroeg mogelijk het brede plaatje van een gezin te bekijken, contact te onderhouden met de betrokken verantwoordelijke collega's op school en op de crèche, en daarover open het gesprek aan te gaan met de ouders of verzorgers.

TIP 'HET IS NIET ERG ALS JE NOG NIET ALLE VOORZIENINGEN UIT DE SOCIALE KAART KENT. ER IS ZOVEEL MOGELIJK, VRAAG HET DE OUDER KIND COACH'

De uitdaging: de overstap naar het voortgezet onderwijs

Voor kinderen tot 12 jaar is er een doorlopende lijn in de zorg. **Irma**: 'Dat is de kracht van Diemen, een kleine gemeente met een sterk systeem: we hebben kinderen in beeld totdat zij 12 worden en naar de middelbare school gaan. Dan valt de zorgstructuur in Diemen weg omdat er in Diemen geen middelbare scholen zijn. We onderzoeken hoe we de zorgstructuur kunnen verbeteren voor kinderen vanaf 12 jaar. Daar hebben we de middelbare scholen in de regio bij nodig.'

Valkuilen: 'probleembril' en 'probleemblindheid'

Marcel (WMO-CONSULENT): 'Er zijn mensen die altijd een probleembril op hebben; die zien alleen de problemen en hebben geen oog voor de mogelijkheden en de kansen op verbetering. En je hebt hulpverleners die een klant te lang bij zich houden en te laat doorverwijzen, omdat ze zo betrokken zijn dat ze blind zijn voor een problematische ontwikkeling.'

MOEDER MET DIVERSE HULPVRAGEN Het verhaal van Roos

De casus van Roos staat symbool voor Diemenaren die in problemen raken door schulden, gecombineerd met vragen over opvoeding, inburgering, taalverwerving en traumaverwerking.

Wanneer er hulpvragen zijn op verschillende levensgebieden, dragen eerste-lijns-partners een gezin over aan het Brede Hoed Team. Bij deze gezinnen komen te veel problemen samen waardoor het gezin het overzicht kwijtraakt; daarom neemt het Team de regie tijdelijk over. Het Brede Hoed Team maakt samen met de andere professionals één gezinsplan. Zo wordt invulling gegeven aan een belangrijke prioriteit: zorgen voor effectieve samenhang in de ondersteuning. Er is intensieve samenwerking met huisartsen en Wmo-klantadviseurs, de klantadviseurs op het gebied van werk en participatie.

Roos

Roos heeft drie kinderen. Zij krijgt opvoedondersteuning van de Opvoedpoli, die haar bij de eerste signalen van schulden op het spoor heeft gezet van een maatschappelijk werker. De schulden blijken groter dan gedacht en het gezin dreigt af te glijden. De maatschappelijk werker helpt Roos aan een schuldhulptraject van drie jaar. Het is geen geringe opgave om zo lang op een basisinkomen te leven zonder nieuwe schulden te maken. Toch zegt Roos over haar ondersteuning: 'Het heeft me weer sterk gemaakt en eruit getrokken.' De problemen van Roos zijn helaas nog niet voorbij. De kinderen komen in de puberteit en haar oudste zoon dreigt te ontsporen. Roos heeft een goed contact met de wijkagent en met hem maakt ze afspraken over de coaching van haar zoon.

Eén vaste coördinator

Steeds zijn er vaste personen met wie Roos goed contact heeft over haar kinderen en haar eigen situatie. De regisseur van het Brede Hoed Team helpt Roos en haar kinderen met het opschrijven van de resultaten die zij willen behalen, zodat het gezin veilig en gezond zelf verder kan. De regisseur zit met alle betrokkenen om de tafel zodat iedereen weet wat er moet gebeuren en waarom. Ondanks de vele tegenslagen blijft Roos gedreven om alles op te lossen. 'Ik zoek makkelijk hulp', zegt ze. 'Ik wil zo mijn kinderen beschermen en niet in de ellende blijven hangen.' Ze zet zich zelfs in voor de buurt en neemt deel aan allerlei sociale activiteiten.

Leerpunten van Diemense professionals bij de casus van Roos

Marcel: 'In de praktijk merk ik dat er soms wrijving is over hoever te gaan in het helpen van de klant. De professionals van het Brede Hoed Team zoeken soms de rek op vlakken waar dat niet altijd kan. Als consulent probeer je mee te bewegen en een maatwerkoplossing te zoeken voor klanten. Maar niet alles is altijd mogelijk.'

Sylvia (COÖRDINATOR BREDE HOED TEAM/WIJKTEAM): 'Ik herken de dilemma's, volgens mij zit dit onder andere in de scherpe opdracht: "Ieder kind veilig." Wat is veilig en wat betekent dat voor het werk van anderen? Vergeet niet hoeveel eigen kracht er al van een gezin en de omgeving gevraagd wordt als je ziet dat het kind door zijn beperkingen thuis de boel enorm onder druk zet; en niet voor even, maar vaak al jaren achter elkaar. Soms is de eigen kracht gewoon op. Het is een uitdaging om in een gezin waar de problemen intens zijn, de samenwerking vanaf het begin te zoeken. En om de interventies vanuit de verschillende teams af te stemmen op een manier die aansluit bij de mogelijkheden van het gezin.'

'JE PROBEERT MEE TE BEWEGEN EN EEN MAATWERKOPLOSSING TE ZOEKEN VOOR KLANTEN. MAAR NIET ALLES IS ALTIJD MOGELIJK'

De uitdaging: één gezin, één plan, één regisseur

Het klinkt mooi, hulp bieden volgens het uitgangspunt één gezin, één plan, één regisseur, maar als er veel verschillende hulpverleners en organisaties bij een gezin betrokken zijn, valt dat niet mee. Want waar begin je? Vaak ben je als hulpverlener de zoveelste met wie het gezin praat; ze hebben hun verhaal al tig keer verteld. En dan kan jij wel een plan maken, maar andere hulpverleners hebben dat ook al gedaan, ieder op zijn of haar eigen terrein.

Goed voorbeeld: samenwerken

In Diemen schuift de jeugdconsulent aan bij de casuïstiekbespreking van het Brede Hoed Team. Daarmee ondervang je aan de voorkant al veel vragen. De samenwerking wordt dan ook steeds beter.

MEISJE MET EEN MEERVOUDIGE BEPERKING Het verhaal van Suzanne

De casus van Suzanne verhaalt over de intensieve tocht van ouders langs instanties en hulpverleners, om uit te zoeken wat er precies aan de hand is met hun kind en welke hulp passend is.

Voor elke volgende levensfase van een kind met een meervoudige beperking is een nieuwe, tijdelijke indicatie nodig voor materiële voorzieningen zoals een stoel, lift, looprek, gehoor-implantaten en vervoer. De indicaties komen uit de Wmo, Intensieve Kindzorg en het passend onderwijs.

In Diemen 'groeien' indicaties mee met kinderen. Op deze manier voldoen we aan een belangrijke prioriteit: het soepel maken van kwetsbare overgangsmomenten door het organiseren van levensloopbestendige zorg voor kinderen met een (meervoudige) beperking.

Suzanne

De zesjarige Suzanne worstelt sinds haar geboorte met een meervoudige beperking. Haar ouders zijn overbelast en altijd moe. Het pad dat Suzanne en haar ouders bewandelen is geen uitgestippelde route. Onderweg komen ze bij het consultatiebureau, het ziekenhuis, de crèche, passend onderwijs en de speeltuin. Er is veel informatie en veel vragen worden niet beantwoord: wat staat deze ouders te wachten, hoe kunnen zij daarop anticiperen, watervaart hun dochter, zijn er ervaringsdeskundige ouders die daar meer over kunnen vertellen?

Eén dossier en een gesprekspartner

De ouders van Suzanne hebben veel steun gevonden bij de jeugdconsulent van het Team Wmo. De jeugdconsulent houdt het overzicht, knoopt de vele afspraken en de communicatie aan elkaar en zorgt ervoor dat er één dossier is. De ouders van Suzanne vertellen: 'We zijn erg blij met Margot, de jeugdconsulent. We hebben behoefte aan goede communicatie en planning. Dat zorgt voor continuïteit en rust. Het is fijn om een gesprekspartner te hebben die meekijkt en meedenkt.'

Overbelaste ouders

Ouders kunnen overbelast raken door het managen van de vele contacten met hulpverleners. De ouders van Suzanne krijgen aanvullende hulp van een Orthopedagogisch Centrum. De begeleider van dit centrum komt naar de kinderboerderij in de buurt, waar Suzanne zorgt voor de paarden. Het blijkt een perfecte oplossing: zo krijgt Suzanne de begeleiding die ze nodig heeft in een omgeving waar ze zich goed voelt.

'GEEF OUDERS LUCHT, HELP ZE DE REGIE TE HOUDEN'

Leerpunten van Diemense professionals bij de casus van Suzanne

Marcel: 'Het is een uitdaging om te zorgen dat alle partijen aan dezelfde doelen werken en van elkaar weten waar ze aan werken. Deze casus komt niet in aanmerking voor het Brede Hoed Team, omdat de ouders weten wat er moet gebeuren en hun zaakjes voor elkaar hebben. Ze hebben zelf de regie, maar er komt zoveel op hen af, qua zorg, qua regelen, eigenlijk in alles. Het is voornamelijk hun oververmoeidheid die een grens kent. Je moet ouders lucht geven. De jeugdconsulent moet zich dat goed realiseren.'

Goede voorbeelden: Stichting MEE & Markant

Jeugd- en Wmo-consulenten in Diemen schakelen vaak Stichting MEE in, een organisatie die mensen met een beperking ondersteunt en er ook is voor het netwerk en de samenwerkingspartners rondom de klant.

MEE kan ouders ook in contact brengen met andere ervaringsdeskundige ouders die op andere plaatsen in Nederland wonen. Als er sprake is van een overbelaste mantelzorg-situatie, leg dan contact met Markant, de mantelzorgconsulent. Dit centrum geeft aandacht en kan ondersteuning en verlichting bieden aan mantelzorgers.

'BLIJF COMMUNICEREN EN ACCEPTEER DAT JE GEEN PASKLAAR ANTWOORD HEBT'

Dilemma: het ongewisse ziekteverloop

Een complicerende factor aan de casus van Suzanne is dat onbekend is hoe haar ziekte zich zal ontwikkelen. Er zijn maar een paar patiënten zoals zij in Nederland.

Marcel: 'Je kunt niet anticiperen, je hebt geen idee welke ondersteuning het kind op de middellange termijn nodig heeft. Dat is lastig. De belangrijkste tip die we in deze situatie kunnen geven is: blijf communiceren. Met de aanbieders van voorzieningen en met de ouders. Accepteer en vertel dat je niet altijd een pasklaar antwoord hebt en daardoor soms iets uitprobeert wat uiteindelijk niet passend blijkt te zijn.'

JONGERE MET AUTISME Het verhaal van Ronald

De casus van Ronald laat zien hoe belangrijk het is om al vroeg te onderzoeken hoe iemand het beste kan worden ondersteund als die 18 wordt.

Jongeren zoals Ronald begeleiden naar zelfstandigheid is een uitdaging op sociaal-emotioneel en financieel terrein. Het is belangrijk dat de leerplichtambtenaar, de Jeugdconsulent en de Participatiecoach betrokken zijn, zodat zij vanuit verschillende invalshoeken samen met de jongere naar de toekomst kijken en één plan maken. Diemense jongeren kunnen ook vanaf hun 18de blijven rekenen op de ondersteuning, hulp en zorg die zij nodig hebben. De inzet is om de overgang tussen Jeugdwet en Wmo zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Ronald

Ronald is 18 jaar en heeft autisme. Hij is enthousiast over het leerwerktraject waar hij sinds een jaar aan meedoet. Zijn baan bij een horecabedrijf combineert hij met een opleiding op de werkvloer.

Een positieve wending door de leerplichtambtenaar

Toen Ronald de overstap zou gaan maken van primair naar voortgezet onderwijs, werd duidelijk dat hij autisme heeft. Als hij 16 is komt hij dankzij de leerplichtambtenaar in contact met de Jeugdconsulent en de Participatiecoach. Er gaat een wereld voor hem open.

De Jobcoach als steun en toeverlaat

Het stimuleert Ronald dat hij al lerend zijn eigen geld kan verdienen en hij heeft een goed contact met zijn Jobcoach. Dat is zijn steun en toeverlaat, die snapt dat hij de dingen niet altijd begrijpt en daardoor in de stress schiet. Plannen vindt Ronald moeilijk. De begeleider op het werk coacht hem op praktische dingen en de Jobcoach zorgt ervoor dat hij zijn eigen tempo kan volgen. Ronald heeft ontdekt dat hij een passie heeft voor koken en gerechten in elkaar zetten. Soms heeft hij moeite met zijn collega's. Hun gedrag is voor hem moeilijk te voorspellen. De kring om Ronald heen beseft steeds beter hoe stressvol het dagelijks leven voor hem kan zijn. Sinds kort gaat Ronald naar een contactgroep van belangenvereniging PAS (Personen uit het Autisme Spectrum). Intussen denken zijn ouders na over zijn toekomst. Ze hopen dat hun zoon een vaste baan kan krijgen en op termijn zelfstandig kan gaan wonen met begeleiding.

Leerpunten van Diemense professionals bij de casus van Ronald

Michiel (COÖRDINATOR TEAM SOCIALE ZAKEN): 'Het gaat in dit soort casussen vaak om langdurige trajecten, waarbij zich steeds weer nieuwe uitdagingen en complicaties aandienen. Er is dus niet snel sprake van een afgerond succesverhaal.' **Bart** (PARTICIPATIECOACH) knikt: 'Met een jongen zoals Ronald kan het inderdaad even duren voordat hij echt op zijn plek zit. Als hij die plek eenmaal gevonden heeft, kan iemand met autisme prima functioneren, maar de zoektocht kan taai zijn. Dat heeft te maken met het autisme, maar ook met iemands karakter.'

Rek in de regels

Michiel: 'Als je nog geen 18 bent heb je eigenlijk geen recht op hulp van de gemeente vanuit de Participatiewet. In Diemen hoef je daar niet op te wachten. Als wij denken dat een jongere van 16 of 17 erbij gebaat is, gaan we eerder aan de slag. Daarmee zoeken we de rek in de Participatiewet.'

'RAADPLEEG DE SOCIALE KAART, BLIJF OP DE HOOGTE EN INFORMEER JE COLLEGA'S OVER DE MOGELIJKHEDEN DIE ER ZIJN'

Dilemma: wat is passend voor deze jongere?

Bart: 'Er zijn zoveel mogelijkheden bij Jeugdzorg die niet bekend zijn. De Sociale Kaart is breed en je kunt niet alles weten. Je moet dus op zoek blijven naar wat er in de Sociale Kaart allemaal mogelijk is. Blijf op de hoogte en informeer je collega's over de mogelijkheden die er zijn. Praat met elkaar.'

De uitdaging: het managen van verwachtingen

Bart: 'Een jongere heeft soms verwachtingen die niet reëel zijn. Dan moet je bijsturen, aangeven dat er niet in zit wat hij of zij zou willen. In de horeca werken bijvoorbeeld, dat is niet voor iedereen weggelegd. Je moet in de basis goed onderzoeken wat iemand kan en wat de kans van slagen is, voordat je een traject ingaat. Want elke mislukking betekent een enorme domper voor alle betrokkenen.'